

بررسی کارکرد های اجتماعی پارک ها از نظر شهروندان

مطالعه موردی: شهر قائم شهر

میر علی شفیع¹، محمد درگاهی^{2*}

1- استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه واحد چالوس (m.ali_shafiee@yahoo.com)

2 عضو هیات علمی دانشگاه فروردین و دانشجو دکتری دانشگاه آزاد واحد چالوس (m.dargahi1985@yahoo.com)

چکیده

با توسعه و گسترش شهرنشینی انسان ها به تدریج از طبیعت دور شدند و دخالت در محیط طبیعی و ایجاد محیط انسان ساخت نیازهای زیست محیطی، حسی و روحی انسان را بیش تر بروز داد. به طور کلی کارکرد فضای سبز در شهرها به شکلی است که بدون توجه به آن ممکن نیست شهرها پایدار باقی بمانند. از مهم ترین مباحث شهرهای پایدار پایداری اجتماعی است. تک تک افراد جامعه سرمایه های اجتماعی را می سازند و ذخیره هایی از منابع اجتماعی و انسانی اند. توسعه هم می تواند این منابع اجتماعی را ارتقا دهد و هم آن ها را نابود سازد (شکویی، 1373). بنابراین اگر فضای سبز به عنوان بخشی از بافت شهر با کارکرد خدمات شهری ضرورت یافته، نمی تواند جدا از نیازهای جامعه شهری قرار گیرد. از این رو فضای سبز باید از نظر کمی و کیفی متناسب با نیازهای جامعه توسعه یابد. شهر قائم شهر دو پارک تقریباً طراحی شده دارد که به همراه فضای سبز عمومی در شهر قائم شهر معادل 5.2 هکتار است و سرانه فضای سبز در شهر قائم شهر 0.33 می باشد (1380). در این پژوهش توسعه کمی و کیفی فضای سبز مورد بررسی قرار گرفته است. بر این اساس فرضیه پژوهش به این صورت تنظیم گردید: بین توسعه کاربری فضای سبز و داده های اجتماعی مورد نظر شهروندان رابطه معناداری وجود دارد. جامعه آماری این پژوهش شهروندان 3 منطقه شهری قائم شهر می باشند که به میزان 300 نمونه به ازای هر منطقه 100 نفر مورد پرسشگری قرار گرفته اند. داده های حاصل از پاسخ گوینان در ارتباط با فضای سبز شهری قائم شهر حاکی از اولویت همه گروه های جنسی و سنی به گردش و تفریح خانوادگی در پارک ها، ارتباط مستقیم فاصله از پارک تا میزان رفتن به پارک در طول هفته و علاقه مندی اکثر پاسخگوینان به پارک محلهای می باشد. همچنین عناصر واجزا پارک های شهری توسط پاسخگوینان در سطح قائم شهر متوسط ارزیابی شده است. در کل یافته های حاصل تبیین کننده ارتباط معنی دار توسعه کاربری فضای سبز و کارکرد های اجتماعی مورد نظر شهروندان است.

واژگان کلیدی: توسعه کاربری فضای سبز شهری، کارکرد اجتماعی، قائم شهر